

Posamezna številka 6 vinarjev.

"DAN" izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnishču mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20,—, polletno K 10,—, četrtletno K 5,—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 80,—. — Naročnina se pošilja upravništvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITICEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravništvu: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanju 50% — pust. — Za odgovor je priložiti imenico. — Telefon številka 118.

Srbsko-bolgarski spor.

Pismo iz Beograda.

Beograd 7. (20.) junija 1913.

Razsodba ruskega carja.

Javnosti je že znano, kdo izmed zaveznikov je predlagal, da se v sporno pogodbo vsprejme določba, naj vse event. spore med obema zaveznikoma razsoja ruski car.

Pa zakaj ravno ruski car?

V privatnem življenju, zlasti pri društvih, se razsojajo spori med člani navadno na ta način, da si vsaka sporna stranka izbere neposredno pred razsodbo po enega ali več razsodnikov in ti zopet enega za predsednika razsodišča.

Da se je izrecno določilo ravno ruskega carja že v pogodbi za vse — nastale spore, je znak, da je imela ona stranka, ki je to predlagala, važne razloge, da je že naprej označila osebo razsodnika.

Dejstvo je, da srbska javnost nima nikakega izgleda, da se razsodba pravično razdeli, tem manj, ako se bo razsodba naslanjala na pogodbo.

Pa tudi v tem slučaju mora imeti arbitrer pred očmi bistvo pogodbe in istem smislu, kakor se ga interpretira v privatnem pravu.

Ako vzame arbitrer v roke pogodbo tako kakoršna je, brez ozira na vse one okoliščine, ki napravljajo pogodbo ničevno, in hoče na tej podlagi izvršiti svojo razsodbo, mora predvsem vpoštevati dejstvo, da je — glasom pogodbe — vse pridobljeno ozemlje skupna last obeh zaveznikov, kateri si imajo to svojo svojino šele razdeliti.

Razdelitev je v pogodbi točno označena. V isti je tudi rečeno, kaj je nesporno srbsko in kaj nesporno bolgarsko, sporno ozemlje pa je isto-tako označeno in obsega velik del Macedonije.

To sporno ozemlje mora ruski car prisoditi enemu ali drugemu zavezniku.

Predmet, katerega ima razdeliti v smislu pogodbe, ne pripada dosedaj še nikomur.

Predno pa pristopi k razsodbi, mora vedeti, kaj sta zaveznika z vojno pridobila in ta rezultat primerjati z onim, ki se je predpostavljalo v pogodbi.

Razdelitev.

Trakija na jug in vzhod od Drinopolja je oni plus, ki pripada v dobro obeh zaveznikoma, ker vse — prej turško — ozemlje je skupna svojina obeh.

Da sta ta plus v svoji bilanci po vojni pridobila, morala sta gotovo

tudi oba več prispevati in več žrtvovati za časa vojne.

Tu pride v poštev tudi to, da je Srbija — z ozirom na svojega zaveznika — odstopila od zahteve po Jadranskem morju, da je poslala svojo neobvezno pomoč pred Drinopolje, ki v pogodbi ni označena in da je zvišala in v prilog Trakije vzdrževala celo armado tudi potem, ko je bilo ozemlje v pogodbi označeno — že zavzeto.

Trakijo bi bilo tedaj treba razdeliti v dva enaka dela, ker so bile srbske žrtve v razmerju z Bolgarsko mnogo večje. Trakija, to je oni plus, ki ni v pogodbi, pa iznaša 17 kvadratnih kilometrov (Macedonija pa samo deset).

Ker pa Srbija ne meji s Trakijo, se ta razdelitev ne more izvršiti po tem načinu. Treba bi bilo tudi določiti vrednost Trakije in izplačati Srbiji v denarju njen del, ali pa jo nagraditi drugje.

Macedonija pa po pogodbi ni ne srbska, niti bolgarska, in ako se razdeli Macedonija brez ozira na Trakijo, bi brezdomno moralo pripasti par kilometrov Srbiji, poleg tega je pa Macedonija ne samo sporno ozemlje, pač pa tudi meji na Srbijo in ima ta poslednja na tem ozemlju ne samo pravo, ampak tudi življenske interese, je umevno, da mora pravičen razsodnik prisoditi Srbiji onih deset kilometrov, ki pripadajo za izgubljeni delež v Trakiji, vstevši v to oni del, ki bi ji itak pripadal.

Kakor vidimo je tudi na podlagi pogodbe pravica na srbski strani.

Enkrat je sicer veljalo načelo, da je pravica in resnica samo ena, vendar smo prišli že tako daleč, da se teh »pravic in resnic« lahko producira na vagone.

Vsled tega moremo z upravičeno bojznostjo pričakovati, da bo krojač, kateremu sta Srbija in Bolgarija izročili svoje blago, da iz njega napravi dve novi obleki, razrezal isto v smislu lastnih interesov, da bo tudi za krojača ostala kaka »filka«. Suknja boste pa seveda izgledali čisto po rusko.

Opasnost vojne odložena.

Dasi je tedaj srbska javnost zelo pesimistično razpoložena napram Rusiji v stvari arbitraže, ker ima v to dovolj tehničnih vzrokov, je vendar vsakemu iskrenemu Slovanu napravljeno veliko zadoščenje in nemala radost, da je preprečen za enkrat bratomorni boj vsled ruske — in ne kake druge — intervencije.

Glavno je sedaj to, da so dani vsi pogoji za mirno rešitev spornih vprašanj.

Spor sam na sebi ni take narave, da bi brezpogojno zahteval oboroženo nasilje za njegovo razrešitev. Tekom časa in po temeljitem izčrpanju vseh stvarnih argumentov in protargumentov, bi se končno vendar le prišlo mirnim potom in brez tretjih

činteljev do pravega zaključka, ako bi vladali med obema državama res prijateljski odnosi in paralelna smer njune politike.

Toda tu po sredi prihajajo v poštev — bistvu spora — popolnoma tuje osnove in okoliščine, v katerih je precejšnja doza tujih vplivov.

Bolgarska je nevarno bolna na megalomaniji acuti in ta bolezen jo bo spravila celo ob pamet, da v napadu delirija izvrši samomor in tedaj: z bogom bolgarska neodvisnost!

A verujte mi, Bolgarska ni kriva svoje težke bolezni, bog obvari! Krivi so drugi in to predvsem Rusija, od katere je bila Bolgarija strašno »razcrkljana«.

V svetošestfanskem miru ji je Rusija narisala v rožnatih barvah njene meje, pomogla ji pri ustvarjanju eksarhije in ji delila razne druge »malenkosti«.

Vzgojena v takih in enakih »manijah«, ni čudno, da se ne more uživati v realnosti in ne vidi pred seboj nič drugega kot svoj lastni — jaz, drugim pa enostavno odreja življenje po načelu: mors tua, vita mea.

Taka politika pa je nevarna za bolgarsko državo in je edinole tam mogoča, kjer je posameznik vse, a narod nič, kjer se proizvaja pravcat machiavellizem najsurovejše vrste, kjer je ljudstvo radi države in njene glavarja.

Kralj Ferdinand je pokazal svojo pravo barvo z imenovanjem nove vlade, ko je proti zdravemu principu ustavnosti spremenil samo glavo kabineta pri zadnji ministrijski krizi. Njegov značaj pa kuhinira v brzotjavki na ruskega carja, kjer vedoma trdi neresnico in zavija dejstva na tak način, da bi lahko delal čast vsakemu demagogu. O povelju, katero je podal svoji armadi, pa je bolje molčati, ker ta akt je naravnost pljunek na kraljevsko čast.

Tu sedaj stojimo pred gotovim dejstvom, da je teror ona gonilna moč, ki ubija vse narodno delo in je cilj vsemu le car Ferdinand, gospodar Balkana.

Narod pa naj trpi posledice.

Čim poznamo posledice, je tudi zdravilo lahko najti. Predvsem je treba radikalno izžgati rano na bolgarskem telesu in šele potem bo Slovanstvo našlo svoje zagovornike in brate tudi v bolgarski državi.

Isti proces se je vršil tudi v Srbiji za vladanja kralja Milana.

Dokler ne bo Bolgarska ozdravljena od svoje bolezni, je mir na Balkanu čisto iluzoričen in prej ali slej pride zopet do novih zapletljajev, ki pa bodo brezobzirno zahtevali oborožene roke.

Ponavljam: Opasnost vojne je odložena, a nikakor ne preprečena. Mars.

Deputacija z zaupnico.

(Prizor iz deželnega dvorca.)

Glavar: No, gospodje, kaj želite?

Kmetje: (Molče).

Glavar: Zdaj imate mnogo košnje!

Kmetje (tiho zase): Pa imamo prazne mošnje.

Glavar: Imate li kake prošnje?

Kmetje (tiho zase): O, dolgovi vse polne krošnje.

Glavar: No, gospodje, kaj molčite? Govorite, govorite!

Kmetje: O gospod, nam dovolite, da zaupnico vam damo, ker vas dobro vsi poznamo.

Glavar: Prosim, prosim, izvolite!

Kmetje: Mi pisanje smo dobili iz Ljubljane...

Glavar: Te stvari so mi že znane.

Kmetje: Župnik pismo so prejeli — in nam priti vkup veleli.

Glavar: Dobro, dobro! Pri županu?

Kmetje: O ne gospod, pri kaplanu.

Glavar: Tudi dobro! Kaj so rekli?

Kmetje: Ko tako smo vkup pritekli pismo so gospod prebrali.

Glavar: Ste li dobro poslušali?

Kmetje: Rekli so, da ta Kamila grde je reči odkrila, da laži je govorila v časopisih vas dolžila...

Glavar: Kaj ste vi na to storili?

Kmetje: Enoglasno smo sklenili: ne verjamemo Kamili.

Glavar: In potem...

Kmetje: Gospod so djali, da bi pismo napisali, da bi vas potolazili — in Kamilo zavrnili.

Glavar: Hvala lepa, dragi moji, zvesti v delu — zvesti v boji.

Kmetje: Zdaj gospod nam dovolite...

Glavar: Prosim, prosim, kar začnite.

Kmetje: Ker podpisani opažamo, da Kamila strašne je reči odkrila smo sklenili, da se zgražamo.

Glavar: Hvala lepa vam gospodje toda le ne pozabite: ona slepo je orodje za pijavke nikdar site.

Kmetje: Zato bere vam levite.

LISTEK

PAVEL BERTNE:

Otrok ljubezni.

(Dalje.)

»Nate,« je dejal. »Tukaj je pero.«

In Gilbert je pripisal s trdno roko:

Podpisani priznam in izjavim, da je tu omenjeno dete gospodične Marte Lemetrove in neznanega očeta hči moja, grofa Gilberta de Rošegi. Priznam jo za svojo z namenom, da ji podelim s tem priznanjem vse pravice, ki jih more otrok zahtevati ali podedovati po svojem očetu. V potrdilo tega podpišem — Gilbert de Rošegi.

Dodal je še:

»Pisano lastnoročno v Bisjeri dne 24. julija 1870, v navzočnosti g. Klavdija Gontarda, občinskega župana, ki je podpisal mojo izjavo kot priča.«

Nato je podal pero županu, ki je začrtal svoje ime s širokimi, krepkimi potezami.

»Da,« je dejal, odlagaje pero, »vrl mož ste, gospod grof.«

»Se enkrat vas prosim... naj ostane tajno!«

»Saj pravim; beseda velja!«

»...Tajno ne le to, kar se je zgodilo, marveč sploh vse, kar ste izvedeli od davi, Marta Lemetrova

ni več pri svojem očetu... V najkrajšem času odide iz Bisjere... Lahko rečem — odšla je že. In nerad bi videl... ako Gregor še neve...«

»Ne ve še, gospod grof; sam sem rekel, da ne gre raztrobiti te nesreče... oprostite, hotel sem reči.«

»Prav ste rekli. Gregor je zelo nesrečen. Upam pa, da postane vse to kmalu zgolj težak spomin, ki ga pozabi v teku časa... naj bo tudi greh popravljen v vsem svojem obsegu. Dolej pa mi nalaga položaj oziroma ogibati se moram občutljivosti... predsodkov, ako hočete... da si ne ustvarim že naprej nasprotnikov, kjer jih treba ni.«

»Razumem... razumem.«

»Tudi če bi vas prišel Gregor sam poprašat...«

»Gregor ne izve nič več kakor vsi drugi.«

»Hvala vam, tisočkrat hvala, in z Bogom! Bojim se zamude... saj veste, kako stroga je dolžnost.«

»Res bi bilo škoda zamuditi ta ples, gospod grof... vi, ki ste še mladi in za rabo, da pomagate sblajati te razbojnice... Ah, prekleli Prusi!... Jaz pomnim še dobro, kako je bilo leta 1814. Takrat sem gledal z lastnimi očmi, kako so mi ustrelili očeta... tamle spodaj, ob cerkvenem zidu... in od tistih dob...«

Zamahnil je srdito:

»No, moj fant je itak tam... pri severni armadi... On bo udrihal za oba, zase in zame.«

Prekinil se je naglo:

»Tak pa z Bogom, gospod grof, in obilo sreče.«

»Hvala, še enkrat hvala...«

Krepko sta si stisnila roke. Naslednje minuto je že odmevala cesta od kopit Gilbertovega konja.

Gostilničar v Parniju ni bil legel spat. Radovednost ga je gnala, da je šel proti kolodvoru, ogledati si vojaške vlake. In pravkar se je bil vrnil, ko zasliši — točno ob treh zjutraj — peketanje svoje goničnice.

Smuknil je k dvoriščnim vratom in jih odprl brez šuma.

»Ah, to ste se kmalu vrnili, gospod de Rošegi.«

»Toda vaš konj je ves moker; treba ga bo odrgniti.«

»In ta čas, gospod grof, lahko popijete kozarec kuhanega vina, ki vre za vas na ognjišču.«

»Prav prilleglo bi se mi,« je dejal Gilbert ter se spustil za mizo. In dočim je srkal krepilno pijačo z globoko naslado, je napisal v naglici pismo:

»Mila moja! — Storjeno je. Najina mala ima očeta pred zakonom, kakor ga ima pred Bogom, ki ve edini, kako vaju ljubim. Vračam se iz Bisjere z olajšanim srcem in... z olajšano vestjo. To, kar sem storil, mi bo v srečo; še enkrat vaju zagotavljam obe svoje večne, neminljive ljubezni. — Gilbert.«

Dopisal je:

»Kakor hitro boš mogla... saj

veš, kaj si mi obljubila! Odpravi se, odpravi se čim prej.«

Mrak se je redčil nad pokrajino; bled rožnat pas se je dvigal na vzhodnjem nebu.

Gilbert je zvrnil zadnji požirek vina in stisnil gostilničarju zlatnik.

»Ali, to je preveč, gospod grof. Saj ni vredno toliko.«

»Bežite, bežite! Vi niti ne veste, kakšno uslugo ste mi storili.«

Sam je vrgel pismo v skrinjico, nasproti krčme, in se vrnil počasi proti kolodvoru.

Uro pozneje so drdrali dalje v svojo neznano usodo; ustavili so se šele v Brumatu.

V.

Bitka pri Rejšofenu.

Osem dni je bilo minilo. Kirasirji se še vedno niso genili iz Brumata. Zdaj so bili popolni — dva krasna polka Mišelove brigade — in so čakali samo še povelja, da zajahajo.

Z neizrekljivim srdom in tesnobo so izvedeli, da se je dal general Dué pri Visanburgu presenečiti desetkrat močnejšim sovražnim silam in je plačal svojo grešno neprevidnost z življenjem. Vsi so koprneli, kdaj stopi maršal Mak-Mahon, njih vrhovni poveljnik iz svoje brezdelnosti, ki so mu jo nalagali že celih osem dni zbegani ukazi nezmožnega generalnega štaba. Da, da, zdaj se zbudi, on, lev od Madžente; in to bo

ples, kadar poreče: Naprej, otroci! In res je prišlo povelje.

Kako vreme! Lilo je kakor iz vedra. Oficirji so jahali v majhnih gručah in se razgovarjali polglasno, pazoč na red v koloni jezdecev.

»Kam gremo?«

»Tja nekam k Rejšofenu.«

»Kdo pozna to španjolsko vas?«

»Jaz,« je odgovoril poročnik de Rošegi... »Strica imam tam blizu. Ali se ne spominjate več strategičnega pouka na vojni šoli? Rejšofen, velika vas, obvladujoča najkrasnejše bojišče, ki ga najdete v tem ozemlju!«

»Potem je vse dobro; da bi bojne sile ne bile tudi to pot tako neenake.«

»Ne bodo. Maršal ima 50.000 prvega armadnega zbora; pričakuje pa še Fajja s petim zborom, ki mu jih privede ravno toliko.«

»Samo če pride o pravem času.«

»In pojutrišnjem zagrmimo.«

»Polkovnik pravi tako: maršal si je izbral dan 7. avgusta.«

Drug oficir je dohitel ta hip skupino, razgovarjajočo se v dežju, ki pa se je redčil po malem.

»Maršal,« je dejal, odgovarjaje besedam, ki jih je bil prestregel, »maršal je ves divji!...«

»Zakaj neki?«

(Dalje.)

Glavar:
In zato, gospoda moja,
kadar pride spet čas boja,
zvesto z nami spet volite.

Kmetje:
O gospod, kar ukažite!
Nas Kamila —
ne bo nikdar premotila.
Vedno bomo zvesto vdani.

Glavar:
Mi stojimo vam na strani!
Zdaj gospodje, lepa hvala
da je občina
zaupnico mi podpisala.
za to si ji drugod
bo milost izkazala.

Kmetje:
Se priporočamo, gospod.

Glavar:
Pa z bogom in srečno hodite,
če bo treba drugo pot,
pa se zopet oglašite!

Za kaj se gre?

(Čisto nove razlage o jedru srbsko-bolgarskega spora.)

Dopisnik češkega »Obzora« je imel razgovor z vplivnim balkanskim politikom, ki je podal silno intersantne izjave o Bolgariji in o srbsko-bolgarskem sporu in o razmerah na Balkanu. Dejal je:

V sedanjem sporu se ne gre tako za večji ali manjši delež pri delitvi osvojenega ozemlja, temveč in predvsem za smer politike posameznih balkanskih držav in balkanske zveze sploh. Res se predvsem govori o spornih zonah, o potrebi svobodnega dohoda na morje in druge reči. Toda za tem se skriva čisto nekaj drugega: države, ki prednašajo te zahteve (Srbija), hočejo svoje zavezništvo (Bolgarijo) prisiliti, da bi se končno odločili: bodisi za zavezništvo in posledno politiko Zveze ali pa za svojo lastno separatistično, posameznim državam sovražno politiko. Balkanska zveza je bila ustanovljena v naglici in s ciljem, ki je bil: zdrobiti Turčijo. Sedaj, ko je ta cilj dosežen, bi se zavezništvo lahko razšli, ker za daljše sodelovanje nimajo nobenih obveznosti. In zdi se, da bi si nekatere države (Bolgarija) želele takšnih neobveznosti, posebno če bi že sedaj bile njihove narodnostne težnje izpolnjene; kajti potem bi imele (Bolgarija) možnost, eventualno v dogovoru z veselilami (z Avstro-Ogrsko), ki imajo ekspanzivne skomine po Balkanu, doseči za sebe na škodo ostalih balkanskih držav marsikaj. Ta namen bolgarske vlade je bil preprozen, da bi ga ostali zavezništvo ne spoznali. In za to se ravno ti zavezništvo prizadevajo, da bi s kakšnim skupnim interesom Bolgarijo priklenili k zvezi. V tem je jedro srbsko-bolgarskega spora.

In to je potreba, ker Bolgarija se je tudi v tej vojni izkazala nezanesljivo zavezništvo. O tem pa imajo ostali balkanski zavezništvo nepobitne dokaze. Če bi tega ne bilo, tedaj bi Srbija kljub vsem žrtvam ne zahtevala revizije pogodbe in ne ozemlja, kar zahteva sedaj, pa magari za ceno bratomorne vojne. Bolgarija se je za časa avstrijsko-srbske napetosti obnašala prav nezavezniško. Ako bi se bila obnašala Bolgarija drugače — tedaj bi tudi Avstro-Ogrska ne bila tako neustopna in tudi vspeh bi ne bil takšen. Toda Bolgarija je podpirala Avstrijo v albanski zadevi in Albance same; saj je delegat bolgarskih Albancev na kongres prinesel pozdrav dr. Daneva, ki želi Albancem vspeha. Tudi za časa mirovnih pogajanj v Londonu se ni Bolgarija nič kaj zavezniško obnašala. Pri vsem tem je pa treba opozoriti še na okolnost: Bolgarsko zunanjo politiko vodi kralj sam (ki je German) in ima za posredovalca med seboj in ministrstvom tajni kabinet, čigar šef je Dobrovič. Kralj dela brez ozira na ministrstvo in pride k njim malo v dotik. In v tem je kaj nezaupanja zaveznikov v bolgarsko zunanjo politiko. Opozoriti moram, da so v Srbiji na krmlu možje — Pašić in Protić, staroradikalca, ki sinatrajo za življensko nalogo ožjo spojitve Srbije z Bolgarijo. In vendar sta ravno ta dva sedaj najneizprosnejša.

Najposobnejši ruski poslanik Hartwig je tudi s Pašićem, — Hartwig, ki je takšen prijatelj Balkanske zveze, Bolgarija seve želi vstopiti ob bok trozveze (in zato je Osoy zbolel in šel konsultirat grofa Berchtolda, (kakor svoj čas dr. Danev.)

Vsled vsega tega pa hočemo imeti garancijo, da ne bo Bolgarija sedanjih svojih uspehov izkoristila proti nam.

Mi zavezništvo hočemo, da bi bila kakor hitro se odloži staro pogodbo, ki je že sedaj brezpredmetna, ustvarjena vojaška in gospodarska enota Balkana. Kakor hitro se to zgodi, prenehajo vsi teritorialni spori in Srbija ne bo imela interesa na tem,

da Bolgarija ne prestopi Vardarja. Seveda bo Bolgarija vezana z gotovimi garancijami, ki jih bo najbrže nudilo sporno ozemlje, čigar državno-pravna pripadnost ostane nerazrešena in politično, bo urejvano v bolgarskem duhu.

To je smisel srbske težnje, ki gre za revizijo pogodbe, pa za tem gre tudi ruska diplomacija. V Petrogradu se bodo vršile obravave v tem smislu od rezultatov teh obravnjav in pogajanj je odvisna Balkanska zveza in njena prihodnost. Seveda bo trozveza in Avstro-Ogrska napela vse sile, da se to prepreči. Drugo vprašanje je seveda, če se jim to posreči. Pričakovati je nove mednarodne razburjenosti.

Slovenska zemlja.

Škofja Loka.

Gospod urednik! Gotovo mi bode dali še danes toliko prostora v Vašem listu, da zopet povem par besed iz našega mesta. Pred vsem moram zopet ponoviti, kar sem že zadnjič pisal: naši meščani se ne zadržijo za nič. Če bi treskalo in grmelo nad njimi, pa bi jim menda tudi ne bilo nič mar. Povedal sem jih že zadnjič nekaj na njihov račun, ali ne smete si misliti, da se je kdo kaj zmenil. Prav nič. Bilo bi pač vseeno, če bi jih pustil lepo pri miru in bi jim s tem ne kalil prijetnih uric v njihovem pošteno zasluženem spanju. Seveda, bilo bi jim pa še bolj všeč, če bi jih pri tem trudapolnem delu pustil v miru, kar bom v bodoče tudi storil, saj bodo škodo tega trpeli tako sami, če pa bodo zraven prizadeti tudi taki, ki jim cela stvar ni všeč, pa je tudi dobro. Približuje se čas volitev. »Napredno politično in gospodarsko društvo« spi spanje pravičnega. V kolikor je nam znano je predsednik tega društva že pred časom odstopil, ostali odbor pa se za stvar zmenil toliko kot nič. Stavim, da odborniki še niti ne vedo, da so odborniki. Ko so ga ustanovili pred dobrimi štirimi leti, smo vendar vsi pričakovali kaj delovanja, zdaj pa spi že ves čas od ustanovitve. Gospoda, zakaj vendar ustanavljate društva, če ne mislite nič delati! Da bi pa delal samo kak posameznik — seveda tujec — domačini bi se mu pa v pest smejali — pa so res zelo čudne zahteve. Pa to ni pri nas nič prav čudnega: vse delo sloni le na tujcih ki so v zahvalo zato od domačinov prezirani. Priporočal bi vsem tujcem, ki so v našem mestu količkaj delavni: pustite vse pri miru, bomo vsaj videli, kam bomo prišli. Prav res so čudne razmere pri nas. Ali naši meščani res mislijo, da bo pri prihodnjih volitvah v deželni zbor mandat kandidatu kar z nebes priletel. Misli se najbrž tako. Pri »Sokolu« se kaže, da bo prišel sedaj morda nekoliko bolj gibati. »Čitalnica« pa se ne zmeniti niti v toliko, da bi bila naročena na »Dan«. V Kranju bo »Čitalnica« obhajala te dni 50letnico, pri nas pa — nič. Pač žalostno a resnično. Kje so tisti ponosni loški meščani, kot se nazivljajo, da bodo kaj ukrenili, da se te razmere spremenijo? Res čudno da ni nikogar, ki bi se za stvar kaj brigal. Se bo li najdel kdo, da bo spravil vso stvar zopet v pravi tir, kdo ve? Pa kaj se pač hoče, geto nam bo zopet kdo očital, da hujskamo. Pa došči, meščanom pa: lahko noč!

Stajersko.

Slov. Bistrica. Slovenjebistriški nemškutarji bljujejo proti nam in vsem onim, ki so jih v naših časnikih dali javnosti, ogenj in žveplo. Z najrazličnejšimi psovkami in blatenji skušajo prikriti ona fakta, ki smo jih nedavno objavili. To je za naše nemčurje zelo značilno, ne pomagajo pa jim prav čisto nič. V kraju z ogromno slovensko večino, krakomalo ne trpimo, da bi c. kr. davčni uradnik — Fekonyja — bil zaupnik »Südmärke« in tajnik »naseljniškega urada«. Oboje je naperjeno proti nam Slovincem in zato zahtevamo, da Fekonyja te svoje mandate odloži, če ne, bomo se smatrali za prisiljene, spraviti pred davčno ravnateljsvo, prvič, že omenjene fakte, drugič pa to, kar piše o Fekonyji zadnja »Sloga«: 1. C. kr. davčni oficijal Fekonyja je zamenjal svoje uradne ure ter se ga je med istimi pogostokrat videlo izven urada. 2. C. kr. davčni oficijal Fekonyja je nekoč v veliki družbi v nekem bistriškem javnem lokalu brez vsakega ugovora vtaknil v žep očitane, da je falot, lopov, čeravno so ga navzoči gostje pozivljali, da naj na tako očitane razgla s tožbo, ni ugovarjal, a tudi ni tožil, temveč je odkuril kakor pes, ki se ga z vodo polije. 3. C. kr. davčni oficijal Fekonyja je oznanjeval bojkot proti domačemu slovenskemu

obrtniku iz golega narodnega šovinizma in sovraštva.

Slov. Bistrica. Naš advokat dr. Janežič je postal v svoji germanski vsegamožnosti že naravnost neznošljiv in neprebavljiv. Vsi, ki ne piškajo v njegov germanski rog, so v njegovih očeh »Vogelfrei«. Ta možakar, sin poštenih slovenskih koroških starišev, neprestano dela in hujška proti onim Slovincem, ki mu dajejo zaslužek in kruh. Kar se je v zadnjem času pisalo po nemških štajerskih revolvrih, je iz njegovega peresa. Dobro bi bilo, da si slovenska slovenjebistriška javnost to njegovo počenjej zapomni. Zapomni pa si naj tudi dr. Janeschitz sam, da ga bomo še vse drugače potipali za nacionalno žilo, če ne bo s svojim hujskanja prenehal. A čakali ne bomo več dolgo.

Iz Ptuj. G. dr. Ant. Gosak, odvetniški kandidat v Ljubljani, se je zaročil z gospico Emico Mahorič, hčerko znane narodne ptujke obitelji, Častitamo! — G. dr. Gosak se baje namerava v kratkem kot odvetnik naseliti v Ptuj.

Ljutomer. Za slavnostno otvoritev žrebčarne v Ljutomeru dne 13. julija t. l. se naši vrli slovenski fantje že kaj pridno pripravljajo. Tako so imeli dne 15. t. m. prvo veliko jezdno vajo na ljutomerskem dirkališču. Krasno je bilo gledati te krepke, zdrave moške postavbe, ko so v najrazličnejših poskusih jezдили, zdaj v lahmem diru, zdaj v mogočnem skoku po dirkališču. Slovenski ljutomerski fantje hočejo dne 13. julija pokazati, da živi v njih še vedno ista kri, kot pred desetletji, ob cesarjevem prihodu. Živeli! — Vaje se ob nedeljah nadaljujejo.

Pri volitvah v krajni šolski svet Sv. Trojica v Slov. goricah, so prodri Slovinci. Je to kaj razveselivo dejstvo. Tudi v Slov. goricah se dani, da bi bili taki pojavi znaki novega, splošnega prebujenja, saj so dovolj dolgo po lepših naših goricah gosposodovali in kot Turki vladali nemčurji in štajercijanci.

Klerikalna obstrukcijska taktika dobi vedno večjih in hujših klofut. Pred meseci so se proti obstrukciji izrekala večinoma politična društva in druge korporacije. Sedaj pa prihajajo dan za dnem nove vesti, ki jih klerikalci pač niso veseli. Po večini so sedaj občinski odbori, ki se odločno postavljajo proti obstrukciji. Tudi občinski odbor trga Vuzenica, se je v svoji zadnji seji izrekel odločno, proti klerikalni obstrukciji v deželnem zboru, ter naprosil vlado, da čim prej izvede mali finančni načrt, da bo mogoče urediti učiteljstvu plače.

V Mariboru so pokopali minulo sredo davčnega oficijala Jož. Wacha. Po kratki boleznj ga je rešila trpljenja usmiljenka — smrt. Slovinci v Mariboru zgube z njim moža-značaja, ki je vedno vztrajal v njih vrstah. Ni bil eden onih, ki delajo s hrupno besedo. Bil je mož tihega, a vztrajnega dela. Zlasti je podpiral slovenska društva. Zbor Slov. čitalnice mu je zapel zadnje pozdrave. N. v. m. p!

Iz Strani pri Rogatcu. (Pod vlak se je vrgla.) Dne 14. t. m. se je odstranila od svojega stanovanja poselstnica Marija Vozlič iz Grlic, ne da bi bili njeni vedeli, kam da je šla. Šele drugo jutro so našli na progi lokalne železnice Grobelno-Rogatec, v bližini Strani, strašno razmesarjeno truplo neke ženske, v kateri so šele čez ure spoznali Marijo Vozličevno. Vozličeva je storila ta korak vsled slabomnosti.

Ptuj. (Prijet tat.) V Ptuj so te dni prišli brezposelnega Jož. Vanda, ker je okradel več hrvaških trgovcev z živino za svoto v skupnem znesku 121 K. Ti Hrvati so spali v hlevu krčmaria Strachilla, ko se je Vanda priplazil v hlev, in jim začel izpraznjevati žepe, pri čemer pa se je enega — zadnjega — od njih preveč dotaknil. Le ta se je zbudil in prijel moža za roko ter poklical svoje tovariše.

Razranje pri Mariboru. (Skesana požgalja.) 18. t. m. je začelo pri poselstnici Al. Roth v Razvanjih goreti. Pogorela je hiša do zidovja, hlev pa popolnoma. Zažgala je njena hči, omožena Stern iz žalosti, ker jo je njen mož zapustil, potem ko je vse posestvo silno zadolžil. Sternova je šla na podstrežje hleva ter zažgala, hoteča sama končati v plamenu. Ko ji pa je postalo prevročje, je pobegnila in se javila preiskovalnemu sodniku, ki jo je seveda takoj dal zapreti.

St. Jur ob Južni železnici. (Požig.) Dne 14. t. m. je pogorelo poselstniku Ivanu Pečniku hišno poslopje do tal. Zavarovalnina je zelo visoka, do čim je bilo hišno poslopje vredno jedva 800 K. Pečnika so 17. t. m. orožniki prišli, a je skrajaj tajil. Šele, ko je videl, da se ni več v stanu rešiti, je vse priznal. Oddali so ga okrožnemu sodišču v Celju.

Ljubno. (Kultura nemških buršakov.) V noči od 19. na 20. t. m. so nemški akademiki montanske visoke šole v Ljubnem zopet pokazali, kako

daleč da so s svojo kulturo. Par njih se jih je podalo v mesto in razsajalo na vse pretege, da si je bila že skoro polnoč. Ko jih je straža skušala miriti, so postali surovi, vsled česar je eden bil aretiran. To pa je dalo povod, da so začeli drugi klicati po ulicah in cestah kot zveri svoj »Burschen heraus!« Na mah se jih je stoplo do 300. Poveljniki straže, uvidevši opasnost položaja, je šel na to k ljubenskemu županu dr. Murkotu, vprašat, kaj mu je storiti. In župan mu je ukazal — naj aretiranca izpusti, kar se je tudi zgodilo! Prebivalstvo je vsled tega zelo razburjeno in zahteva, da ima v bodoče take kravale preprečiti ne mestna policija, pač pa orožniki, ali pa vojaštvo. Do tega pač ne bo prišlo, da si je mestna policija v pravem pomenu besede tem mlečezobcem nasproti — popolnoma brezmočna. Če bi se med Slovinci kaj takega zgodilo, bi bila seveda vsa nemška javnost v ognju in odločno zahtevala — ječo za storilce. Nemški mladini pa je seveda vse dovoljeno, tudi to, da se zoperstavlja organom javnega mira in reda.

»Straža« na vse pretege hvali dr. Verstovškove zasluge za šolnisko posojilnico, češ, da je letal od Poncija pa do Pilata, da reši zavod konkurza. Ne da bi hoteli koga zagovarjati, smatramo vendar potrebno, izraziti svoje začudenje nad to klerikalno posojilnico. Znano je, da je storil i dr. Kukovec že davno potrebne korake. Z dr. Verstovškovimi zaslugami bo stvar imela pač svoje težave. Za lažljivo in hinavsko »Stražo« pa je tako pisarjenje kaj značilno! Nič boljšo luč pa tako pisarjenje tudi ne meče na naše klerikalne poslane, ki se šopirijo s pavjim perjem.

Maribor. (Sokolski naraščaj.) Ideja našega Sokola, skrbeti za sokolski naraščaj se je kaj vrlo obnesla. Nismo pričakovali skrajja toliko presenečenje seveda, veselo. V par tednih je poskočilo število tega naraščaja — na 70 glav! Imamo rednih telovadcev — fantov 38 do 40, deklic pa do 20. Prvi vadijo v posebnih urah, deklice pa s sokolicami. Če polde tako naprej — in to trdno upamo — se nam odpira vedno lepši pogled v bodočnost. Na zdar!

Dnevni pregled.

Na neprimerno podli napad na Učiteljsko tiskarno v sinočni številki »Slov. Naroda« odgovori upravni svet Učiteljske tiskarne v jutrišnji številki »Dneva«.

Dr. Rostohar se je zopet oglašil in sicer v »Narodnih Listih«. Uredništvo »Nar. Listov« je bilo tako previdno, da je pod njegov članek pripisalo, da se ne strinja z vsemi izjavami. Ko pa bi uredništvo »N. L.« poznalo naše javno mnenje, bi pa najbrže odklanjalo take članke. Nečemo mlatiti prazne slame, zato ne bomo iznova polemizirali z dr. Rostoharjem. (On tudi debato že v naprej odklanja, češ da je s takimi ljudmi t. j. kakor mi, debata nemogoča!) Popraviti pa moramo par kričevih zmot ki postajajo usodne za dr. Rostoharja in ga delajo smešnega. Piše namreč, da je slovanstvo (oz. panslavizem) za male slovanske narode največja nevarnost in da je to njih notranji sovražnik. (To piše slovenski docent!) Potem napada »Dan«, češ da ima v jugoslovanskem vprašanju le »10 ljudi za seboj«, in da dela slovansko politika med Slovinci le kakih »5 slovenskih žurnalistov.« V svoji veliki skrbj za slovenski narod opozarja dr. Rostohar na slovansko nevarnost, češ da bi mogli posebno mali narodi izginiti — v slovanskem morju. Posebno za nas Slovence je nevarnost (zaradi novofirizma in jugoslovanstva), ker se v jugoslovanstvu lahko potujčimo. Rešitev je le v tem, da se take nevarnosti ogibljemo. Lahko bi napisali še več cvetk — pa ni vredno. Žal nam je le, da se češka javnost na tak način napačno informira. To je neke vrste nedostojnost.

Skanti in Sokolstvo. Sobotni »Slovenec« je poln hvale o Skantih. Skant je mednarodna organizacija, ki ima za človeštvo isti namen, kakor med malimi slovanskimi narodi sokolstvo. Sokolstvo že 50 let deluje in dviga telesno in moralno mladino malih slovanskih narodov, ki se bore za obstoj. Zato Slovani Skantov ne potrebujejo, posebno ne, ker je to le za višjo družbo. Seveda »Slovenec« poje Skantom čast in hvalo, ker bo baje nekaj poljskih Skantov delalo poleg čukov parado na ljubljanskem katoliškem shodu. Opozarjamo, da so bili ti poljski Skanti tisti, ki so delali v Galiciji že manevre, da bi šli v boj proti Rusiji, če bi bila nastala med njo in Avstrijo vojna.

Posledica klerikalnega šuntanja v Dalmaciji. Praški »Čas« poroča iz Zadra: Klerikalni listi v Splitu so že večkrat poskusili za svoje strankarske namene razburjenje kmetov radi

vpoklicanja rezervistov izkoristiti na ta način, da so jim stvar slikali tako, da so bili rezervisti poklicani radi tega, ker so nekateri dalmatinski polslanci (Biankini, Smodlaka, Cingrija, Tresić) govorili proti vojni in v korist Srbije. To perfidno govorico so širili med prebivalstvom tudi nekateri orožniki. V nekaterih mestih so kmeti tem govoricam verjeli in priredili demonstracije proti županom. Dne 14. t. m. je en takšen našantan kmet streljal v mestu Tiješnu na sodnika Bogoslava Medina, naprednjaka. V trenutku, ko se je Medina sprehajal na obrežju, je ustrelil neki kmet pet strelcev iz revolverja proti njemu. Krogle so frčale okoli sodnikove glave, a ga niso zadele. V prvem trenutku se je mislilo, da se gre za čin blazneža, toda pozneje se je izkazalo, da ni tako. Kajti, ko so ga aretirali in odpeljali, je klical, da mora vsacega ustreliti, ki drži s Srbi, on da je pripravljen dati življenje za cesarja. To je plod klerikalnih šuntarij.

»Südslavische Rundschau« 5. št. je izšla s sledečimi članki: Pred odločitvijo (iz Belgrada). Rešitev hrvatske krize (iz Zagreba). Tržaške volitve. Vlada in Südmärka (iz Gradca).

Vinska letina obeta biti letos prav bogata. Iz vseh vinorodnih dežel prihajajo prav ugodna poročila. Vinska trta je ob letošnjem suhem vremenu dobro odcvetela. V Dalmaciji, Istri, Goriskem in na Vipavskem trta tako lepo kaže, da tega niti sari ljudje ne pomnijo. Pa tudi iz Tirolskega, Ogrskega in Nižje Avstrije prihajajo enaka ugodna poročila o ugodni bodoči letošnji vinski letini. Vsled tega pa v poslednjem času rapidno padajo vinske cene. To padanje vinskih cen je pa povečal zdadno še v poslednjih dneh padli dež, ki je jako ugodno vplival na razvitek grozdja.

Avtomobilska poštna zveza Gorica, Vipava, Postojna, ki se otvori s 1. julijem t. l. je v vsakem oziru velike važnosti za razvoj obrti in trgovine in za pomnožitev tujkega prometa. Redna avtomobilska vožnja je znamenit in potreben napredek, ki bo zelo povzdignil ves promet v vipavskem, gospodarsko močnem in razvitim okraju. Avtomobil bode odhajal iz Postojne in Gorice jutraj ob 6. uri in popoldne ob 4. uri. Prihajal pa bode v Postojno in Gorico popoldne ob 10. uri in zvečer ob 8. uri. Križišče avtomobilov bode Vipava, kamor bodo prihajali avtomobili popoldne ob 10. uri in popoldne ob 6. uri. Uvedba teh voženj je velikega gospodarskega pomena za vse občine prelepe Vipavske doline glede poštnega, kakor tudi osebnega prometa. Ta zveza pa je tudi strateške važnosti zaradi prehoda iz Kranjske na Gorisko. Iz vseh razlogov se mora torej v svrhu splošnega napredka podpirati to podjetje.

Splošno zanimanje za novo avtomobilsko poštno zvezo Gorica, Vipava, Postojna vlada v Gorici. Vse se že sedaj pripravlja na prijetne izlete v prelepe Vipavsko dolino in prijazno mestece Postojno. Vsekakor bodo avtomobili prve dni meseca julija zasedeni z izletniki, osobito pa dne 6. julija. Vsak avtomobil bode imel prostora za 28 oseb. Iz Gorice bode odhajal avtomobil popoldne ob 6. uri in prihajal v Vipavo dop. ob 8. uri, vračal pa se bode iz Vipave popoldne ob 6. uri in prihajal v Gorico zvečer ob 8. uri. Vsekakor prav primeren čas za izletnike.

Iz Dobrunj se nam piše: Kakšna je cesta na Dobrunje je vsakemu znano. Nahaja se v zelo slabem stanju, zato jo popravljajo. Toda kako. Opozarjamo na to okr. cestni odbor. Župan Korbar rabi čisto vendar zelo mnogo za svoje vožnje v Ljubljano na sodnijo, ali pa ob času volitev! Zato bi se moral potruditi, da bi se na cesti delalo, ne pa na ta način, kakor zdaj, ko dela na cesti neki delavec, ki se ga pa rad napije in gre potem spat v fužinski park. V petek zvečer ob 7. je prišel mož ves zaspan iz parka, kjer si je privoščil sladek počitek. Po tem takim ni čudno, da imamo tako slabo cesto, če Korbar nastavlja take delavce. Nam je vse eno, kako kdo dela — ampak davkoplačevalcem ne more biti vse eno. G. Korbar se že zdaj trese za svoj županski stolec, če bo pa tako gospodaril ga bo pa gotovo zgubil. Pravijo, da gre večkrat k dež. glavvarju, da se pomenita, kako pojde v bodočih volitvah. V ljubljanski okolici namreč tudi za g. glavvarja ni več posebno ugodno — in v dobrinski občini je za g. Korbarja naravnost slabo, kar se volitev tiče. Tako si menda z g. glavvarjem drug drugemu potožita skrb in težave. Mi pravimo: po slabih cestah se slabo vozi in tako bosta oba gospoda v ljubljanski okolici menda res trdo vozila. Nekateri prerokujejo polom.

Ne pričaj po krivem zoper orožnike. Franc Jurešič iz Krške vasi je bil ovađen, da nosi neopravičen vojaško obleko. Za to obsodbo se je ho-

tel maščevati nad orožnikom Mate-
tel Zagarjem. Napravil je anonimno
ovadbo na naslov novomeškega oro-
žniškega nadporočnika, v kateri
ovadbi se orožnik Zagar obdolži, da
je na neki patrulji sedel v krčmi in
pil in vsled pijanosti ni izročil ovad-
be, ki mu jo je nekdo naznanil zaradi
zasledovanja treh tatov. Tozadevne
poizvedbe pa so dognale, da je do-
tista obdolžitev bila neresnična in
da je anonimno ovadbo skoval Franc
Jurešič iz samega maščevanja. Jure-
šič je bil pri novomeškem okrožnem
sodišču obsojen na tri tedne strogega
zapora oziroma je novomeško okro-
žno kot vzklizno sodišče potrdilo
razsdbo prve instance v Krškem.

Presmentana taka ljubezen — ka-
kor je bila ta, ki sta jo doživeli Iva-
na Kozlenic in Angela Škoda. Prva je
že omožena, druga je še »lediga«. Obe
pa ste na Prelogah, kjer je vsled že-
lezniške zgradbe več fantov vsake
vrste. V enega se je zaljubila Angela
Škoda. Nekega lepega dne meseca
maja je videla, da jo njeni ljubček
zanemarija. Zdelo se ji je, da prerad
gleda tudi Ivano Kozlenico, ki je s
svojim možem stanovala v baraki.
Same žalosti gre v bližnjo gostilno in
razmišlja kaj storiti, da si pridobi
fanta nazaj. Vinski duhovi so ji sve-
tovali maščevanje nad omoženo Iva-
no. Z nožem oboženo se napoti v
njeno stanovanje. Ko pa tu pred ba-
rako zagleda več fantov, skrije nož,
pove pa noseči Kozlenički v obraz,
da ji otroka izreže iz trebuha, ker ji
njenega fanta zapeljuje. To grožnjo
pa je slišal Kozleničkin mož, ki je že-
ni rekel, naj se umakne v barako, on
pa gre po orožnika. Ivanka pa si je
misllila, kaj mi orožnik pomaga, za-
grabi poleno in všk, všk! je padalo
po glavi, hrbtu in tudi po trebuhu
uboge Angele Škoda. Ivana Kozle-
nic si je misllila, da je s tem rešila
svojo čast, ki jo je Angela obdolžila,
da ji njenega fanta zapeljuje. Pa se
je zmotila. Če bi bil orožnik, po ka-
terega je njen mož šel, da Angelo
aretira, bil pravočasno prišel na li-
ce mesta, bi bil nemara namesto
Angele preje Ivanko aretirati. Pa je
Ivanka vseeno dobila svoj delez: 5
dni pokore da bo vedla, kaj se pravi
dekleta prepepavati zaradi te pre-
šmentane ljubezni.

Huda zaušnica. 21letna dekla
Polona Bozovičar iz Suhe pri Škofiji
Loki se je začela te dni zaradi neke
malenkosti prepirati z nekim tamoš-
njim posestnikom. Med preprirom je
omenjen posestnik prislonil ji tako
krepko zaušnico, da je Bozovičarje-
vi počila leva ušesna mrenica.

Zlobnost. Koncem preteklega
meseca je neko noč izginilo z vrta
gostilničarja Antona Kališka iz Stu-
denca šest okroglih mizic in trideset
stolov. Neznani storilci so zvlekli
mize in stole v grajski park, kjer
so jih drugo jutro našli.

Aretacija. Preteklo soboto je
orožništvo v Sent Vidu na Ljubljano
aretiralo nekega zidarskega polirja
ravno v trenutku, ko se je hotel skr-
vaj z vlakom odpeljati, ne da bi po-
plačal svojih dolgov, katere je na-
pravil. Izročil so ga okrajnemu so-
dišču v Ljubljani.

Vsak opomin je zamenj v zato
se dogajajo nesreče z orožjem dan
na dan. V Stari Loki se je zgodil
zelo tragičen slučaj. Pri igri je ustrelil
z revolverjem Berčič Ivan, p. d.
Čobrov, 12 let star, Jožefa Pokorna,
14 let starega v trebuh in ga smrtno
nevarno poškodoval. Pri operaciji se
je izkazalo, da ima ranjenec prestre-
ljen želodec.

Desno nogo zlomila je skladov-
nica opeke 55 let staremu dninarju
Primožu Verniku iz Kokrice 7. junija
t. l. v Naklem. Prekladal je opeko, ki
se je prevrnila nanj in ga poškodo-
vala. Enaka nesreča je zadela 26 let
starega zidarskega pomočnika Jane-
za Demšarja iz Malenskega Vrha.
Kopal je pri posestniku Pavlu Do-
lencu v Zakobiljeku klet, pri čemur
se je udrla večja plast zemlje nanj in
mu tudi zlomila desno roko.

Smrtna železniška nesreča. Pre-
tekli četrtek popoldne je osebn
vlak v bližini postaje Sent Peter po-
vozil 26letno, nekoliko slaboumno
Ivano Knafeljc iz Sent Petra. Kna-
feljc je šla od postaje Sent Peter proti
Postojni po železniški progi. Vsled
ostrega ovinka je Knafeljc zagledala
vlak šele v zadnjem trenutku. Hotela
je skočiti v stran na desno. Tu pa jo
je nenadoma zgrabila lokomotiva in jo
je z veliko močjo vrgla strani. Kna-
feljc je zadobila pri tem tako težke
telesne poškodbe, da je par minut
nato umrla.

Velik ogenj. Dne 19. t. m. je iz-
bruhnil ogenj okrog pete ure popo-
ludne pri posestniku Matiji Stalzerju
v Taboru pri Črmošnjicah na Do-
lenjskem. Stalzer sam je v Ameriki;
v hiši prebiva samo 74letna Stalzer-
jeva mati. Ogenj se je silno hitro raz-
širil, tako da je bilo v kratkem v
plamenih šest hiš z vsemi gospodars-
kimi poslopji vred. Ker so tamošnji
domačini v kritičnem času delali na
polju, je ogenj vpepelil poleg hišne
oprave in obleke tudi živež in krmo.

Zivino so se pravočasno rešili. Od
sedmih hiš je ostala samo ena hiša z
gospodarskim poslopjem nepoškodov-
ana. Skodo trpi šest posestnikov,
izmed katerih se nahajata dva v
Ameriki. Skoda znaša 17.100 kron;
zavarovalna znaša samo 4500 K.
Zažgal je neki deček, ki se je pred
Stalzerjevo hišo igral z ognjem.

Nesreča. 86letnega lajnarja Ma-
tijo Kavška je te dni povozila neka
posestnikova hči iz Malega Mengša
z vozom. Nesreča se je zgodila med
Malim in Velikim Mengšcem. Lajnar
je zadobil več znatnih poškodb.

Stroj mu je zlomil roko. Dne 20.
t. m. je zgrabil 15letnega tovarniške-
ga delavca Andreja Lustreka med
delom v papirnici v Goričanih stroj
za desno roko in mu jo je zlomil.

Pod voz je padel. 23letni hlapec
Franc Zupančič iz Vač je hotel dne
18. t. m. stopiti med vožnjo z voza, a
je padel pri tem pod voz. Kolo mu je
šlo čez levo nogo in mu jo je zlo-
milo.

Velik požar v Budimpešti. Kakor
se iz Budimpešte poroča, je dne 20.
t. m. v prvih popoldanskih urah za-
čelo goriti v ulici Lehel za zapadnim
kolodvorom na nezmernem prostoru,
kjer so tri tovarne. Dve tovarni sta
popolnoma zgoreli, tretja je deloma.
Ogenj je izbruhnil v tovarni za hišno
opravo Polgari. Takoj so obvestili
požarno brambo sosednje tovarne, ki
je bila tudi v nevarnosti. Ko je požar-
na bramba prišla, je ogenj že objel
tudi Wertheimovo tovarno za izde-
lovanje liftov. Požarne brambe so se
trudile, da bi ogenj lokalizirale. Ali
vkljub temu je prišla goriti še tretja
tovarna za izdelovanje orodja. To
tovarno in občinsko šolo so rešili.
Proti večeru so ogenj lokalizirali. En
ogniegasec je bil težko ranjen, ker je
padlo nanj težko bruno.

Nesreča vsled strele. Kakor se iz
Londona poroča, je šlo dne 20. t. m.
sto šolskih otrok pod nadzorstvom
učiteljev na šolski izlet v South
Shields blizu Londona. Tam jih je ne-
nadoma ujela nevihta z gromom in
strelom. Nekega dečka je strela zadela,
vendar ga je samo omamila. Kmalu
nato je udarila strela drugi v gručo
učenecv in je usmrtila dva izmed njih
in nekega tujega moža, ki se je šolar-
jem približal. Temu je strigala strela
z života obleko in čevlje. Bil je na
mestu mrtve. Idu enega izmed onih
dveh dečkov je strela ujela; drugega
je samo omamila in lahko poškodo-
vala.

Velikanski gozdni požari. V Pu-
sterski dolini divja že od 19. t. m. po-
poludne velik požar v nekem tamoš-
njem gozdu. Požar se je neverjetno
hitro razširil in je uničil velikansko
ploskev gozda. Na pogorišču nepre-
stano gasijo ogenj požarne brambe iz
tamošnje okolice in vojaštvo iz Wels-
berga, Niederdorfa in Brunecka.

Mesto k poroki v smrti. V Redin-
gu pri gradu Leugenfeldu na Nem-
škem je dne 20. t. m. zavozil avtomob-
il trgovca Scherleja v neko drevo.
V avtomobilu se je nahajala trgo-
čeva hčerka, ki se je peljala dotičnega
dne k poroki. Vsled silnega sunka se
je avtomobil razdrobil in mlada ne-
vesta je bila na mestu mrtva. Njena
svakinja se je težko poškodovala,
dočim sta zadobila oče in mati samo
lahke telesne poškodbe.

Čudna pogodba. Kakor se iz
Aschaffenburga poroča, se je dne 20.
t. m. ustrelil tamošnji trgovec Karol
Ebert. Med papirji, ki jih je zapustil,
so našli tudi zaprišeženo pogodbo z
nekim njegovim prijateljem, po kateri
sta se oba zavezala, da se ustrelita.
Kakor hitro bo eden izmed njiju imel
kako nesrečo, Ebert je prišel namreč
v konkurz in ker ni imel denarja, je
izvršil samomor. Če se je tudi njegov
prijatelj ustrelil, doslej še ni znano.

Indijanci. Takih slučajev, kakor
je naslednji, je mnogo. Par dečkov,
katerim zmešajo znane knjige »indi-
janarke« glavo, se združijo in odvan-
dra k — Indijancem v Ameriko. Vsaj
dobro voljo imajo tja dospeti. Mislijo,
da je Amerika tam kje za prvim gri-
čem, za kako lužo, katero bodo pre-
brodili in prišli tako v obljubljeno
deželo, v kraj svobode, kjer ni šol in
strogih gospodov učiteljev, kjer bo-
do kadili z Indijanci pipo miru pred
kočo, kjer se bo dvigal veselo pla-
polajoč ogenj sredi pragozda. Tam
bodo lovili z zanjkami konje itd. Ko-
lika krasota! — Troje takih mladih
glav so prijeli te dni na Smichovu pri
Pragi. Vsi trije dečki so bili iz Plzna.
Prvi je bil 17letni Václav Mašek,
strgarski učenec. Ta je bil povelj-
nik in vodja ter se je imenoval »beli
orek«. Drugi je bil 13letni šolski uče-
nec Václav Mareš in tretji 12letni
Alojzij Honzik tudi šolarček. Prvemu
ni dišala obrt, drugemu in tretjemu ni
dišala šola. Poleg tega je gonil po-
slednja dva iz domovine tudi strah
pred slabim prihodom. Čakala sta
nekaj petic — za kar bi dobila doma
pošteno po zadnji plati. Pa so se do-
menili in so se napotili v Ameriko.
Spravil so skupaj nekaj denarja in
nekaj jedi, pa so odvandrali. Prišli
so do Smichova. Tu pa jim je zmanj-
kalo vsega: jedi in denarja. Vsi trije

so bili zelo nesrečni. V kritičnem tre-
nutku, ko si je podpiral poveljnik
in vodja glavo z dlanmi in se hotel
slednjič vrniti domov, se je pokazalo,
da je najmlajši, katerega sta ostala
dva zaničevala, kateremu sta obljub-
ljala v Ameriki samo službo sluge in
nositelja orožja — da je najmlajši
pravi junak. »Ne obupajta,« belá
brata,« je rekel, »poznam zvezdo
rešitve. Jaz imam na Smichovu stri-
ca, ki ima denarja kakor poveljnik
roda. Pojdem k njemu, razložim mu
situacijo in on nas bo založil z de-
narjem. Čez par dni pa bomo zagle-
dali obljubljeno zemljo, katero je od-
kril Kolumb.« In res! Hanzik je po-
iskal svojega strica. Prišel je k nje-
mu in mu je »razložil« situacijo.
Stric je izbulil naprej oči, nato pa je
udaril v smeh. Posadil si je malega
potovalca na kolena in ga je gugaj.
»Bomo že kako napravili!« je rekel
slednjič. »Ti bom že pomagal, ampak
nazaj v Plzen.« — O teh malih »Indi-
jancih« pa je zvedel tudi policijski
nadzornik na Smichovu, ki je naročil,
da se tudi druga dva poščeta in pri-
peljeta na komisariat. Še isti dan so
morali »Indijanci« odvandrat nazaj
v Plzen.

Ljubljana.

— Iz deželnega odbora — seja
dne 21. junija 1913. Enketa strokov-
njakov za kuharske in gospodinjke
tečaje, ki jo je sklenil ljubljanski ob-
činski svet na predlog g. Stefeta, se
deželni odbor ne udeleži, ker skrbi
sam za take tečaje. — Zborovanja
deželne zveze krajskih obrtnih za-
drug dne 30. junija se udeleži dežel-
ni odbor. — Glede enodstotnega
prispevka zavarovalnic v gasilski
fond, kakor ga določa deželni zakon
iz leta 1911., se sklene, da se ga vp-
rablja za podpore ponesrečenim ga-
silcem še predno izide popravljenik, ki
ga izda deželni odbor sporazumno z
deželno vlado. — Rešijo se razne
prošnje za podpore. — V deželnem
proračunu se je nahajala postavka za
prispevek k gradnji obrtne šole v
Ljubljani. Ker je sedaj dozidana dr-
žavna obrtna šola — se sklene (proti
predlogu dr. Novaka, naj se prispe-
vek izroči mestni občini ljubljanski,
ki je doprinesla ogromno žrtev za to
šolo) — to postavko iz proračuna
črtati. — Vloga dramatičnega dru-
štva, ki javlja, da predstav ne more
več prirediti v deželnem gledališču,
se vzame na znanje. Dr. Novak opo-
zarja, naj se gledališčnemu vpraša-
nju posveti pozornost; deželni glav-
ar dr. Šusteršič meni, da se bo o
tem govorilo, kadar pride s kake
strani iniciativa na deželni odbor. —
Deželni odbor ima tiskano poročilo
na deželni zbor o svojem delovanju.
Dovoli se prispevek za most v Čučji
mlaki pod običajnimi pogoji. — Me-
stno občino Kranj se opozarja, da si
ni pridobila dovoljenja deželnega od-
bora za uporabo deželnih oziroma
občinskih cest pri zgradbi kanaliza-
cije. Sploh se po vsej deželi konstatir-
a, kje in v koliko se deželne in ob-
činske ceste brez dovoljenja dežel-
nega odbora pri takih in sličnih zgra-
dbah vporabljajo. — Dela za most
čez Cabranko se na novo razpišejo.
— Na kompetentno ministrstvo se
vložijo spomenica za preskrbo Kra-
ških vod. — Glede razširjave stav-
be domobranske vojašnice stopi de-
želni odbor v dogovor s c. kr. kme-
tijsko družbo radi nakupa sveta na
Poljanski cesti, ki je last Kmetijske
družbe.

— Nove naredbe pri c. kr. javni
straži v Ljubljani. Pred nekaj dnevi
sem imel priliko gledati nove nredbe
katere je dala c. kr. državna policija
mirnim sprehajalcem pri glavni po-
šti čutiti! Okrog 6. ure zvečer sem
stal ravno pri pošti in gledal straž-
nika, kateremu je že kar pot izpod
čela tekla, toliko je moral govoriti
strankam, da ni dovoljeno na cesti
stati, ker se s tem ovira cestni javni
red. No obračal se je vedno na eno
stran, predno je obdelal kate-
rega. Gledal sem tudi jaz v ono smer
in glej čudo, videl sem nekega poli-
cijskega oficirja z dvema zvezdama
in s piškokom, oficir je mical zdaj na
to zdaj na ono skupino ljudi in straž-
nik je tudi delal, kakor mu je bilo
ukazano. Pa če tudi sta bili dve mo-
či vendar ni šlo tako, kakor si je
misllil oni gospod s piškokom. Ker je
videl, da ni veliko uspeha takoj prve
dni, je jezno odkorakal v Kaffee
nero. Okrog 8. ure sem bil zopet na
svojem opazovališču. Sedaj je bil
drug stražnik; videl se je že od daleč
njegov svetlikajoči se mesec št. 41.
Ta je kratko malo pogledal celo si-
tuacijo kakor kak general, najprvo
sem in tja in kakor bi mignil, ni bilo
več ljudi tam, kjer je prepovedano
stati. Ostali so mu samo 4 častniki.
No tem tudi ni prizanesel. Misllil si
je: »Vsi ste pod Š enaki, zakaj pa vi
ne! Na opomin stražarja je rekel
eden izmed častnikov, da je on slabo
podpučen, da bo že še slišal v šoli, da
je že govoril o tem z gospodom Re-
virinspektorjem. Stražar se kratko-

malo odreže: »Herr Hauptmann über
meine Handlungen steht das Recht,
seinem jeden, der glaubt im Recht zu
sein, die Beschwerde über mich bei
der Polizei-Direktion einzuholen. —
Vprašal bi sedaj c. kr. ravnatelja
grofa Künigla, ali mu je znana ta na-
redba in ako mu je, zakaj se ne dela
tak po vsej Ljubljani in ne samo pri
glavni pošti? Ali ima mogoče za vo-
gel kazine, kjer stoji 20 do 40 nem-
čurjev v gruči izjemo? — Ako pa je
ta naredba prišla od katerega druge-
ga, naj se zopet spravi s tega sveta,
da jo kolera paragrafika ne uniči po-
polnoma. Na vprašanje, kdo je kriv,
da se nam tako godi, po-em Vam
dragi čitatelji in davkoplačevalci:
To je sad klerikalizma. Vse se pri-
tožuje, kako se šikanira mirne spre-
hajalce od strani državne policije.
Ako pa velja ta določba za nas, naj
velja tudi za ljubljanske državne de-
tektive. Ti stojte pri glavni pošti in
sredi ceste, a stražnik teh ne vidi in
ne reče nič. Pa kaj, saj vrana vrani
še ni nikdar oči sključala, pa jih tudi
ne bo, to bo že skrbel gospod baron
Schwarz in grof Künigel. Samo ob-
žalovanja vredni so pastražniki,
ker morajo na pritisk svojih višjih
delati tako strogo; če ne bi delali,
se jim takoj pove, da niso vporabni,
in dobe Einkassungs-Dekret. Ljub-
ljana, mirno mesto, kjer za časa
Francozov niso bili duhoviti tako raz-
burjeni, kakor sedaj v letu 1913, mo-
ra imeti pa na svojih plečah težki,
gromi velikanski, državno-policijski
aparati, a germanski Gradec, kjer se
vse hušje dela, kot v črni Afriki, pa
bode ljuba naša vlada poslala angelja
miru in sprave. To je klerikalni pre-
sradki sad, katerega vživaj toliko ča-
sa, dokler ne dobiš kronične napake
na cesti in košček papirja za 20 kron
te naredi zopet popolnoma zdravega.

Cesar & Phtus.
— Lovec na leve. V »Kino-Idealu«
O tem znamenitem filmu piše Kine-
matografske Rundschau sledeče:
Redkokdaj se bo imelo priliko vi-
deti usmrtiti pred seboj tako krasne
leve, ki se postrele v dramti tyrdke
Gaumont »Mojsrski strel lovca na
leve«. To sigurno ni nikak dresirani
akt, adnji utripi, osteklenjenje oči
mora pretresti vsakogar. Krasno! Če
se vidi kaka sredstva in dragocene
žrtve, ki se v to svrhu narede, da si-
gurno odgovarja film resnici, obču-
dovati se mora to naravno resnič-
nost filma in z občudovanjem se mo-
ra vsakdo diviti tem slikam. To so
velike pridobitve, taki uspehi imajo
trajno vrednost. Lovec na leve je pa
tudi slika ki s svojo lepo, enostavno
a zdravo vsebino učinkuje. Ravno
enostavnost delanj začetrkoma pov-
zdigne napetost v levli jami k ele-
mentarnem učinku. Trenutek ki ga
preživi žena lovca na leve, v jami,
kako pridrve živali, prihod lovca, ki
ga je opozoril na nevarnost konj že-
ne, njeni klici po pomoč in strah pred
nevarnostjo, to je začetek silne nape-
tosti, ki se šele po mojsrskih strelh
in po zadnjih utripih levje dvojice
reši. Ta film se sam priporoča. Pred-
vaja se danes do četrčka pri vseh
predstavah.

— Sinočni kresni večer je bil
prav prilazen. Vreme je bilo jasno,
nebo zvezdno. Z mrakom so zažareli
kresovi tja do daljnih dolenskih gri-
čev in gorenjskih planin. V Ljubljani
je bil Kres na Drenikovem vrhu in
na Golovcu. Na Drenikovem vrhu je
bilo živahno do pozne noči.

— Kinematograf »Ideal«. Nikdo
naj ne zamudi si ogledati sijajni spo-
redzveliko ameriško levjo dramo
»Mojsrski strel lovca na leve«. Ka-
že se tudi komični film z Maks Lind-
nerjem »Maks športnik« ki vzbuja
mного smeha. Ostali spored je prvo-
vrsten kakor sledi: Slikovita Šved-
ska. (Potovalni film.) Avguštin juna-
ški tenor. (Velekomično.) Žurnal
Pathé. (Najnovejši, šport, moda itd.)
— V petek »Zlatnik«. Nordiskfilm.
— V soboto »Ločena od sreče« s Szus-
sano Grandais.

Najnovejša tele- fonska in brzojavna poročila. Deželnozborske volitve v Trstu.

BOJI ZA OKOLICE. — VELIKA
NAPETOST V II. OKOLICAN-
SKEM OKRAJU. — ITALIJANSKE
LUMPARIJE IN SLEPARIJE. —
PRED NEMIRNO NOČJO. — VO-
LITVE V MESTU.

BOJ ZA SAMOSLOVENSKO
OKOLICO!

Trst, 23. junija. Danes se je vr-
šila volitev v I. razredu v okolici in
v mestu. V mestu ni bilo pričakovati
druzega nego zmage laških nacio-
nalcev; v okolici pa so pri zadnjih

volitvah zmagali Slovenci, le v Sve-
toivanjskem okraju so imeli Slovenci
okrog 40 glasov večine. Zato so letos
napeli laški nacionalci vse sile za
svojo zmago v tem okraju. Do zma-
ge jim je bilo temveč, ker je v tem
okraju slovenski kandidat dr. Rybač,
voditelj tržaških Slovencev. Kandi-
date sta postavile slovenska in laška
stranka. Nemci so dali laški nacio-
nalci v svoje kandidatne liste. Patri-
otični bratci so se našli!

Trst, 23. junija. V drugem in
tretjem okraju okolice je bila zmaga
Slovincem že v naprej zasigurana.
V II. okraju je pa že pri volitvi v II.
razredu prišel slovenski kandidat dr.
Just Pertot v ožjo volitev s sociali-
stičnim kandidatom, ki sedaj niso
postavili kandidatov. Volitev v pr-
vem razredu je bila pa nejasna in ni
bilo mogoče že vnaprej izreči re-
zultata.

ITALIJANSKE LUMPARIJE.

Trst, 23. junija. Danes so po Sv.
Ivanu, Rocolu, Lonjoru, Klonji in
Konkonelju že na vse zgodaj hodili
okrog laški nacionalni volilni slepar-
ji, da kontrolirajo svoje podkupljene
volilce. Glasove so plačevali po 20,
30, 40, do 50 K. Posluževali so se
vseh protizakonitosti in so ljudi pod-
kupovali z denarjem ali z obljubami;
sicer so izvajali svoj terorizem z
grožnjami. Volilni boj v tem okraju
je bil srdit. Ljudstvo je bilo razbur-
jeno in je prišlo do prav ostrih scen.

Trst, 23. junija. Vsled velike na-
petosti je bil v II. okoličanskem okra-
ju vsak glas odločen. Laški nacio-
nalci so podkupili mnogo slovenskih
volilcev, ki so še narodno nezavedni
in odvisni. Italijani so napeli vse sile
in se poslužili vseh sredstev, da
zmagajo.

Trst, 23. junija. Danes se je bil
v okolici boj na nož, za zmago ali po-
polen poraz. Na eni strani italijansko
nacionalni kamoristi na drugi Slo-
venci. Socialisti niso postavili kandi-
datov. Ožja volitev je bila izključe-
na. Vse italijansko in nemstvo je
združeno proti Slovincem.

IZID V OKOLICI JE SLEDEČ:

Trst, 23. junija. I. okraj: Slovenci;
Sancin 303, dr. Wilian 304 glasov.
Italijani: Dobrigna 186, Morsani
179 glasov.

II. okraj: Slovenci: Negode 315
dr. Rybač 319 glasov. Italijani: Lav-
ro 276, Wagner 279 glasov.

III. okraj: Slovenci: Černigoj
446, Malalan 451, Renčelj 447, Slavik
454 glasov. Italijani: Cumar 192,
Liebmann 191, Polacco 188, Rusconi
195 glasov.

ZMAGA V OKOLICI JE SLOVENSKA.

Trst, 23. junija. Popolna zmaga
v okolici je napravila na Slovence
dober vtis, ker to je bil boj zoper sle-
parijo in lumparije italijanske kamo-
re. Italijanskim nacionalcem ni poma-
galo ne podkupljeni slovenski glasov-
ci, ne pomoč socialistov, ki igrajo
vedno vlogo protislovenskih izdajic
in ne pomoč vladnih hlapcev, Nem-
cev. Zmaga Slovencev je velika!
Slovenski volilci so krepko odbili na-
pad, ki ni bil majhen; pobili so sle-
parsko sodrgo, ki je hotela nam ugra-
biti slovensko zemljo. Smrt in zani-
čevanje pa narodnim izdajcem, ki
so volile z našimi narodnimi nasprot-
niki. — Živela slovenska okolica!

PRED NEMIRNO NOČJO.

Trst, 23. junija. Vsled velikega
razburjenja pri volitvah v II. okoli-
čanskem okraju je ljudstvo precej
vznemirjeno. Ljudstvo je razburka-
no vsled italijanske nasilnosti in
lumparij, ki so jih uganjali italijanski
nacionalci. Tudi na italijanski strani
vlada še volilna razburjenost. Bati
se je velikih izgredov in demonstra-
cij. Policija je pomnožena z orožni-
štvom in tudi vojaštvo je baje za
vsak slučaj pripravljeno.

VOLITVE V I. MESTNEM RAZRERU.

Trst, 23. junija. V I. razredu
mestnega okoliša se je danes izvršila
volitev popolnoma mirno in brez
vsake večje volilne borbe. Slovenci
so pač tudi tu postavili svoje števe
kandidate. Nemci igrajo še nadalje
svojo vlogo političnega klope in se
drže laško nacionalne stranke. Inte-
resantno je, da so vsled tega prišli
kot edini državo ohranjajoč element
v Trstu v konflikt z vlado. Ali ne
odobrava politike nemških voditeljev
v Trstu. Zato pošljajo sedaj ti
Nemci, ki nastopajo pri volitvah
s protivladno stranko, vladi svoje
zaupnice, češ, da ne demonstrirajo s
svojo politiko proti vladi, ki jim gre
vedno tako na roko. Kako bo cen-
tralna vlada za to patriotično dela-
nje obdarila tržaške Nemce, nam
pokaže bližnja bodočnost!

Trst, 23. junija. V mestu, v I.
volilnem razredu so zmagali itali-
janski nacionalci, kakor je bilo edino
pričakovati.

NAPAD NA SLOVENSKI AUTOMOBIL.

Trst, 23. junija. Okoli tri četrti na 3. se je peljal po Stadijonu neki avtomobil s Slovenci. To je laško fakirsko tako razburilo, da je zagnala na avtomobil. Avtomobil je vozil naprej — toda takini so se vrgli v avtomobil in začel se je pretep. Strgali so slovensko trobojnico in so jo z »abasso« in »viva Trieste italiana« raztrgali. To linaštvo je obila množica proslavljala kot veliko zmago, z oken so ploskali in s to zmago so napravili Italijani slavnosten pohod po mestu. Več o tem jutri.

VSAK HIP SE ODLOČI.

Sicer se razven demisijske Pašiča ni zgodilo ničesar novega, kar bi položaj poslabšalo, toda omeniti je treba, da položaj, razmerje med Srbijo in Bolgarijo slabše že biti ne more kot je in da je odstop ministrskega predsednika Pašiča ravno posledica tega položaja. Kakor je namreč Pašič za revizijo pogodbe, vendar ne more in noče vesti otežiti z bratotomorno vojno, četudi taisto začno Bolgari. In zato je podal demisijo.

DOGODKI V SRBSKI VLADI.

Belgrad, 24. junija. Že minuli petek — tako pravijo uradni poročila — je ruski poslanik Hartwig podal srbski vladi kategorično zahtevo ruske vlade, da naj Srbija od carja Nikolaja naznanjeno razsodišče brezpo-
rožno sprejme. Na to sledi ministrski svet. V seji je min. predsednik Pašič nastopil za zahtevo ruske vlade z motivacijo, da bi zavračanje taiste (zahteve) pomenilo — bolgarsko vojno. Temu Pašičevemu stališču so se pa uprli nosamezni ministri, ki so povdarjali, da bi ugoditev ruski zahtevi pomenjala opustitev srbskega stališča, odobrenega v skupščini.

MINISTER ZA ZUNANJE ZADEVE.

Belgrad, 24. junija. Srbski poslanik v Sofiji, dr. Spalajković je dospel sem in imel s Pašičem dolgo posvetovanje, kjer ga je informiral o bolgarskem stališču, nakar je bil sprejet od kralja v avdienci. Dr. Spalajković se označuje kot minister za zunanje zadeve v novem kabinetu.

KAKO MISLIJO V BERLINU.

Berlin, 24. junija. Kljub temu, da je položaj na Balkanu skrajno kritičen, vendar upajo tukajšnji politični krogi, da ne pride do vojne, da bo Srbija v zadnjem trenutku odnehala.

POSREDOVALNI PREDLOG.

Berlin, 24. junija. Glasom poročil iz Sofije bo Rusija mirno rešila srbsko-bolgarski spor na ta način, da prisodi nesporno ozemlje Macedonije Bolgariji z izjemo dveh mest, katerih imeni se ne imenujeta, ki jih pa dobi Srbija kot plačilo za svojo pomoč, ki jo je dala Bolgariji pred Drinopoljem. Sporno ozemlje pa dobi Srbija z izjemo dveh mest, ki se iz etnografskih ozirov prisodita Bolgariji. (Op. Ne le, da smo že precej takšnih posredovalnih predlogov slišali ki se pa niso potrdili, obstoja teškoča tudi v tem, da smatra Srbija za sporno drugo ozemlje kot Bolgarija.)

Odgovorni urednik Radivoj Korene.
Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Cenjenim obiskovalcem Trsta se priporoča prenočišče v hotelu H. Kosič, ulica Carradori št. 15. Cene nizke. — Skupno več dijakov. najnižja cena.

Stanovanje, obstoječe iz ene ali dveh sob s pritliklinima se išče za takoj ali za mesec avgust. Ponudbe pod »Stalno« na »Prvo anončno pisarno«.

Damsko kolo še malo rabljeno se proda. Poizve se: Stara pravda št. 3. II. 551—2

Damsko kolo se proda za 45 K. Sv. Petra nasip št. 3. 552—1

Radioaktivno termalno kopališče

Toplice na Kranjskem

Sezija od 1. maja do 1. oktobra.

Postaja dolenske železnice Straža-Toplice. Akratov vrelec 38°C, daje vsak dan nad 30.000 hl radioaktivne termalne vode. Zdravljenje s pitjem in s kopanjem. Izredno uspešno proti putiki, revmi, neuralgiji (trganju), ženskim boleznim in drugim. Velika kopališča, posebne in močvirne kopeli. Elektroterapija in masaža. Ravnateljstvo: Kopališki zdravnik dr. Konstantin Konvalinka. Zdravo podnebje, gostozgodnata okolica. Bogato opremljene sobe. Izborne in cene restavracije. Prospekte in pojasnila daje brezplačno kopališka uprava.

Fotografske aparate
in vse potrebščine ima v zalogi
drogerija in fotomanufaktura

„ADRIJA“

v Ljubljani, Selenburgova ulica 5.
Zahtevajte cenike!

Zganjarna F. Pečenko

se je zopet odprla
v ulici Scala Belvedere št. 1
(prihod iz ulice Miramar).

Priporoča se svojim starim obiskovalcem in obenem cenj. občinstvu.

Laška kuhinja

v Ljubljani.
Od danes naprej se dobe vsak dan
sveže morske ribe
in najboljše vino Teran iz de-
želne kleti Parenco.

Največja slovenska hranilnica!

Mestna hranilnica ljubljanska

v Ljubljani, Prešernova ulica št. 3

je imela koncem leta 1912 denarnega prometa 660 milijonov kron, 42 milijonov kron vlog in 1 milijon 330 tisoč kron rezervnega zaklada.

Sprejema vloge vsak delavnik. Sprejema tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov. — Vložen denar obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka. — Pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu, da se tudi obrestujejo. — Hranilnica je pupilarno varna. — V njo vlagajo c. kr. sodišča in jerobi denar mladotnih otrok in varovancev, župnišča cerkven, občine pa občinski denar. — Hranilnica stoji pod javno kontrolo in nadzorstvom c. kr. deželne vlade. — Izključena je torej vsaka izguba vloženega denarja in to tudi za časa vojske, ker ima hranilnica denar razposojen na zemljišča.

Hranilnica posoja na zemljišča in posloplja proti 5 1/4 % obrestim in najmanj 3/4 % amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.

Posoja tudi na menice in vrednostne papirje.

Del. glavnica:
K 8,000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad
K 1,000.000.

Stritarjeva ulica št. 2, (lastna hiša)

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 3/4 %

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraz-
novrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji,
ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrti z
manjšajočimi se vplačili.

Rezervni fond K 58.461.432.56. — Izplačane
odškodnine in kapitalije K 123.257.695.77.

„SLAVIJA“

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše
države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Vsa pojasnila daje

Generalno zastopstvo v Ljubljani

čigar pisarne so v lastni
bančni hiši

v Gosposki ulici št. 12.

Zavaruje posloplja in premičnine proti požarnim ško-
dam po najnižjih cenah. Skode cenjuje takoj in na-
kulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini
pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte

Slovenci! Spominjajte se naše prekoristne
Ciril in Metodove šolske družbe!

Od dobrega najboljši! je še vedno izvirni Singerjev šivalni stroj

Dobi se samo v naših prodajalnah
s takim izveskom in s to varstveno znamko
Ljubljana, Sv. Petra cesta 4, Novo mesto
hiša lekarne Bergman; — Kranj, Glavni
trg 119; — Kočevje, Glavni trg 79, al
pa po naših potnikih.

Ne glede na vrednost blaga

dajem panama slamnike, ki so preje stali 12—14 K za 6 K
spalne obleke " " " " 13—16 " " 7 "
bele obleke zadnje nov. " " " " 40—50 " " 14 "
prašne plašče " " " " 18—20 " " 10 "

Dalje velika zaloga pralnih oblek za gospode
in otroke po najnižjih cenah.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Pri demoliranju Naglasove hiše na Turjaškem trgu

je na prodaj vsakovrsten
stavben material

strešna in zidna opeka, stavben les,
kamenje za nasipanje (šuta) itd. itd.

Povpraša se v pisarni

„Kranjske stavbinske družbe“
v Levstikovi ulici.

Učiteljska tiskarna

: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6 :

se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin.
Vsled najmodernejšie uredbe izvršuje naročila najokusnejše in v naj-
krajšem času. — V zalogi in razprodaji ima najnovejše izborne mla-
dinske spise, kakor tudi vse šolske, županijske in druge tiskovine.

Litografija. Cene najnižje! Notni stavek.